

Prof. Albert Sič
Gradarska ul. 18LJUBLJANA
JUGOSLAVIJA

NOVICE

za inozemstvo 25. L. Oglasi, za 1 mm.
višine in širokosti 1 kolone (65 mm):
za trgovske in obrtne oglase 50 stol.,
za osmrtnice, zahvale, poslana, va-
bila L. 1'20, oglase denarnih za-
vodov L. 2'— Mali oglasi: 30 stol.
za besedo, najmanj L. 3'—

pol leta 3 L.; posameznik

Važni dogodki

Francosko-nemški sporazum

Leta 1918. je končala svetovna vojna, toda le vojna z orožjem, duhovi pa še z daleka niso bili pomirjeni. Nestrpnost in sovraštvo, ki sta se razvila med narodi v teku vojne, sta ravno ob koncu vojne prišli do vrhunca. Vojna z orožjem je torej — kakor rečeno — bila končana, toda nadaljevala se je vojna na drugih poljih. Narodi niso mogli kar čez noč pozabiti to, kar so jim dočerajšnji sovražniki slabega storili in se niso mogli kar čez noč zopet spremeniti iz neprijateljev v prijatelje. Kdor je le mogel, je škodoval nasprotniku — vkljub koncu vojne —, kjer je le mogel.

Toda naravne potrebe in naravni zakoni gredo preko ljudske volje in preko ljudskih dejanj. Narava dovoli, da ljudje grešijo, dokler pridejo sami do spoznanja, da so grešili in krenejo — silom okolnosti — na drugo pot.

Eno glavnih spoznanj, ki je tako prišlo med nas v teku vojne in po vojni, je ugotovitev, da je napačno misliti, kakor da vsaka država lahko živi za sebe brez ozira na druge, da lahko v mejah svojih granic ali svojih moči lahko dela, kar hoče. Spoznati smo morali temveč, da tvorimo vsi narodi Evrope, da, vsi narodi tega sveta neko skupnost, da smo navezani drug na drugega, da vsak narod in vsaka država čuti več ali manj posledice dogodkov, ki se godijo pri sosednjih narodih ali državah. Tako smo v teku vojne videli, da so posledice vojne poznale ne le pri bojujočih se državah, temveč tudi pri takih, ki so ostale izven boja. Nekateri države pa, ki so hotele ostati nevtralne, n. pr. Italija in celo Amerika, so bile, takorekoč proti svoji volji potegnjene v vojni metež.

Ravno tako se je ta medsebojna skupnost pokazala kot nujno potrebna po končani vojni. Radi strasti in sovraštva, ki so divjala še po vojni, so nekatere zmagovite države nastopale proti premaganim s takimi sredstvi, da so jih močno oškodovale in omajale njih solidnost, zlasti v gospodarskem pogledu. In tako smo videli valute premaganih držav Avstrije in Nemčije padati do neverjetne nižine. Toda to je imelo svoj odmev pri ostalih zmagovitih državah, katerih gospodarstvo je bilo s tem tudi v temeljih omajano, in katerih valuta je vsled tega tudi pričela padati in pada do nižin, ki bi jih nihče ne bil pričakoval. Vzrok? Vzrok je ravno v tem, kar smo gori rekli: vsi narodi tvorimo neko gotovo skupnost, tako da če se mojemu sosedu godi dobro, ima to povoljen vpliv tudi na mene, in nepovoljen, če se mu godi slabo.

Seveda so bili tudi drugi razlogi, ki so igrali tu svojo važno vlogo. Velika Francija, ki je bila prva med zmagovalkami toliko z ozirom na doprinešene žrtve kolikor z ozirom na dosežene uspehe, je stala na stališču, da ji mora Nemčija povrniti škodo, povzročeno z zasedbo velikega dela lepe, bogate in plemenite francoske dežele. Pri tem je upala, da ji Amerika popusti njen vojni dolg, in to z ozirom na doprinešene neštete žrtve in z ozirom na to, da je ravno Amerika radi vojne silovito obogatela. Izgledalo je že tudi, kakor da bo Amerika svojo terjatev brisala, toda ker je Francija, da dobi od Nemčije odškodnino, ostro proti njej nastopila in zasedla del nem-

škega ozemlja ob Renu, so v Ameriki smatrali Francijo kot oni nepomirljivi narod, ki da je glavni krivec, da se v Evropi duhovi ne morejo pomiriti. Zato Amerikanci ne samo, da svojih terjatev niso izbrisali, ampak so zahtevali njih povrnitev, ne da bi pri tem vpoštevali krivične posledice, ki so pri tem nastale posebno za Francijo, ki je pretočila toliko dragocene krvi svojih najboljših sinov, ki je videla uničenih toliko tisoč in tisoč francoskih domov, ampak ki mora še vračati svoje vojne dolge obogateli in evropskega zlata prenapolnjeni Ameriki, ne da bi sama pri tem od Nemčije dobila zasigurano povračilo vse storjene škode.

Kratkoma, najsi so že bili razlogi ti ali oni, stanje raznih držav se je slabšalo vsled vplivov, ki jih je izvajala država do države. Od tod je prišlo spoznanje, kakor ugodoma omenjeno, kako smo drug na drugega navezani.

Po prizadevanju velikega misteca in državnika Wilsona je bila po vojni ustanovljena Družba narodov. Po njegovem načrtu bi morale k tej Družbi pristopiti vse države brez izjeme. Zato ta Družba ni mogla imeti pravega vpliva, dokler so v njej manjkale celo tako važne države, kot so Nemčija, Rusija in Amerika. Toda med tem ko bi Rusija lahko takoj pristopila, če bi se tam spremenil boljševiški režim, ki ga danes velik del držav ne priznava, in med tem, ko je glede Amerike le od nje odvisno, kdaj naj pristopi, je bila ovira za pristop Nemčije pri dosežanih velesilah, ki so članice Družbe narodov, zlasti pri Franciji, ki je smatrala Nemčijo za ne-

vredno radi njenega ponašanja med vojno.

Kakor rečeno, pa je čas pokazal, da Družba narodov brez zastopstva takega naroda, kakor je nemški, ni popolna. Po dolgih pogajanjih se je končno posrečilo iti preko vseh ovir in od tega tedna dalje je Nemčija tudi članica Družbe narodov. Že samo to dejstvo je velikega pomena in bo brez dvoma zelo vplivalo na ustalitev razmer v Evropi in na svetu sploh.

Toda še mnogo večjega pomena pa so vesti, da so toliko Francozi kolikor Nemci sklenili popustiti od medsebojnega sovraštva in prišli do spoznanja, da je temveč v interesu obeh teh dveh narodov, če se medsebojno podpirata. Hvala Bogu vodita zunanjo politiko teh dveh držav dva velika državnika: v Franciji Briand, v Nemčiji Stresemann. Ne glede na to, da sta že doslej skozi lepo dobo let vodila usodo svojih držav z velikim uspehom, sta pokazala svojo velikost predvsem s tem, da sta stopila ta teden v ozko zvezo in pričela pregovarjati o tem, kako bi francoski in nemški narod zblížala. Ako se jima to delo posreči — in izgledi so doslej prav dobri — bo v tej zvezi ustvarjena ogromna sila, s katero bo moral računati cel svet; mi se tega veselimo, ker bo s tem mogočno zaščiten mir med narodi v Evropi, ki ga vsi tako zelo potrebujemo. In zasluga za svetovni mir ne bo nič manjša na strani Nemčije, ki zna razumeti velike čase in velike cilje, kakor na strani velikega francoskega naroda, ki zna velikodušno pozabljati in odpušči i pretrpljene žrtve in krivice.

Novice iz vsega sveta

GROZEN VIHAR V FLORIDI.

V Floridi, paradizu milijonarjev, zemlji prirodnih krasot, je razsajal strašen vihar, ki je razsajal deželo, porušil bogata in marljiva mesta ter zahteval številne človeške žrtve. Dan pred nevihto je vladala mirna, strašna tihoča in mir, neskajen od nobene sapice, kar je običajno pred viharjem. Nenadoma se je dvignil iz morske strani grozen vrtinec, ki se je z divjo hitrostjo 200 km na uro vrigel proti obali in rušil lesene zgradbe, zgrajene po amerškem načinu, izsesaval vode iz strug, porušil telefonske in telegrafske napeljave ter mostove. Med tem divjanjem prirodnih sil, je prebivalstvo bežalo vse križem, noseč s seboj najpotrebnejše. Po zadnjih pičlih vesteh je mrtvih 1200, 5000 jih je ranjeno, preko 38.000 ljudi pa je brez strehe. Ko se je vihar poleg, so se takoj pričele reševalne akcije: vse je na delu; posebni vlaki, avtomobili in aeroplani dovažajo od neprizadetih krajev živila, zdravila, posteljnine in šotore.

Filmsko mesto, Hollywood, je najbolj trpelo. Ni ena hiša, ne v mestu samem, ne v okolici, ni ostala cela. Hišo izumitelja Edisona in avtomobilskega tovarnarja Forda je vihar podrl.

Cvetočega mesta Miani, ki je z neverjetno hitrostjo vzrastlo takorekoč iz tal, ni več. Miani je bilo zbirališče ameriških bogatašev, ki so tu v svojih lastnih vilah preživljali s svojimi družinami čas odmora in počitka.

Rdeči križ je pričel z nabiralno akcijo, da se pomaga obubožanemu prebivalstvu. — V Severoameriških združenih državah ne pomnijo viharja, ki bi bil napravil toliko materialne škode.

ŽALOSTNA SMRT DVEH DETET.

Blizu mesta Lecce — nahaja se sredi provincije Puglie — se je te dni zgodila velika nesreča za materino

srce. Neka mati je pustila svoja mlada nedoletna otroka v leseni koči in se podala k svoji bolni sorodnici. Ko se je vračala, je zagledala, da je kočica zavita v gost dim. Sklicala je takoj ljudi na pomoč, ki so ji pomagali gasiti ogenj. Ko pa je skušala rešiti otroka, je bilo prepozno, zgorela sta oba. Gotovo so otroci igraje se zažgali leseno kočico in tako našli žalostno smrt.

SVETOVNA RAZSTAVA V FILADELFIJI.

Ogromen prostor na jugu mesta.

Prva svetovna razstava je bila leta 1851. v Londonu. Od tedaj so se prirejale o gotovih letnih presledkih.

Na svetovnih razstavah so posamezne vdeležene države razstavljale vse, iz česar je bilo razvidno gospodarsko, obrtno in kulturno življenje države. Za sklepanje kupčij, vzpostavljanje trgovinskih stikov in spoznavanje, uveljavljanje narodov ter držav so bile te razstave velikega pomena. Po vojni se je tudi v tem pogledu nadaljevalo s svetovnimi razstavami. In tako se letos vrši v Ameriki, na jugu največjega mesta sveta, v Filadelfiji svetovna razstava. Razstavni prostor, ki obsega 1000 akrov, se razprostira na jugu mesta. Eno četrtino vsega prostora zavzemajo ravni parki z ribniki in vodnimi igrišči. Pred odhodom stoji velikanski zvon svobode, podoben onemu, ki se nahaja v dvorani neodvisnosti in čigar glas je pred 150 leti severoameriškim državam oznanjal neodvisnost. Zvečer je zvon razsvetljen s tisoči električnih luči. In potem se vrstijo palače umetnosti, industrije, paviljoni pri razstavi udeleženi držav, ki vsi kažejo državno in narodno posebnost in značilnost. Tako n. pr. vidijo obiskovalci romunsko mesto, kitajsko vas, skupino stavb, ki predstavljajo eno nekdanjih ulic Filadelfije. Med temi jeklenimi in betonskimi stavbami pa se razširjajo lepi vrtovi in livade, pada-

jo slapovi, po noči ožarjeni po neštivilnih električnih lučeh.

Razstava bo trajala do decembra. Takoj ob pričetku se je privjavilo nad 200 raznih organizacij in društev, ki bodo letos zborovala v Filadelfiji. Železnica in paroplovba sta tarife znižali. Največ obiskovalcev pa je pričakovati z avtomobili, za katere so pripravljene garažni parki, kjer je prostora za 70.000 avtomobilov. Razven tega pa je nedaleč od razstavišča takozvani «camps» to so uradna avtomobilna šotorišča, kjer je preskrbljeno z vsemi sanitetnimi napravami, vodo, razsvetljavo, policijskim varstvom, kopalnicami itd. Takih «campov» je osem.

Filadelfija, ki je beseda grškega izvora, bi se po naše reklo «mesto bratske ljubezni», torej po imenu dokaj prikladna i pomembna za zbiranje in ohranjanje vseh narodov in držav.

Tedenski pregled

Italija.

Se vedno se vrši preiskava okoli atentatorja Lucettija, ki je stregel po življenju prvega ministra Mussolinija. Oblastva so aretirala in privedla v Rim stariše in sorodnike Lucettijeve. Ta poslednji se vede v zaporu hladno ter se ne vznemirja zaradi usode, ki ga čaka. Radi tega zadnjega atentata je prišlo v ospredje vprašanje o uvedbi smrtne kazni za zločinca, ki bi stregli po življenju kralju, kraljici in prestolonasledniku. Ista kazen bo določena za zločine proti načelniku vlade, potem bo veljala smrtna kazen osebam, ki bi delovale proti neodvisnosti kraljevine Italije in na to, da se del države podvrže tujemu gospodstvu ali pa, da se odtrže od Italije kaka kolonija; ravno tako za povzročitelje oboroženih uporov, bodisi, da so ščuvali k temu s tiskom ali pa upor odobrvali in zagovarjali. Ker domnevajo, da je imel atentator Lucetti zveze z italijanskimi izseljenci zlasti v Franciji, se je sklicala konferenca, ki bo proučevala predloge za izvajanje zakona, ki določa, da se odvzame italijansko državljanstvo in zapleni premoženje vsem onim, ki delujejo proti Italiji v inozemstvu.

Iz Ženeve je prispel v Italijo gen. Avarescu, načelnik romunske vlade. Tolmačilo se je, da je njegov prihod v zvezi s sklenitvijo italijansko-romunske prijateljske pogodbe. In res je bila podpisana po pardnevnih končnih pogovorih med Mussolinijem in gen. Avarescu v palači Chigi prijateljska pogodba med obema državama. Za Italijo je podpisal pogodbo Mussolini, za Romunijo pa gen. Avarescu. S tem je Italija zaključila vrsto pogodb, ki jih je sklenila z drugimi članicami Male Antante in sicer z Jugoslavijo in Čehoslovaško. «Giornale d'Italia» piše, da tvori ta pogodba podlago za najtesnejše politično sodelovanje med Italijo in Romunsko. Italijansko-romunska prijateljska pogodba nalikuje oni pogodbi, ki jo je sklenila Italija z Jugoslavijo in s Čehoslovaško. Njena vsebina je bila že objavljena.

Kar bo vsekakor še bolj okrepilo prijateljske vezi, je dejstvo, da bo sledila tej politični pogodbi še prijateljska pogodba med obema državama. Baje se vršijo že tozadevna pogajanja.

Gen. Avarescu pa je prispel v Italijo z drugim namenom. Med Vatikanom in romunsko vlado so se obnovila pogajanja za sklenitev konkordata. Največja zasluga za to gre papeškemu nunciju v Romuniji mons. Dolciju. Gen. Avarescu je sam papež sprejel in razgovor med njima je trajal okoli 20 minut.

Z uvidno in prevdarno politiko sklepa Italija prijateljske pogodbe s posameznimi državami, kar bo vsekakor mnogo doprineslo k trajnemu in tako zaželjenemu svetovnemu miru. Na drugi strani pa se krepi z gospodarskimi pogodbami gospodarstvo in trgovina Italije. Tako je pretekli teden sklenila Italija trgovinsko pogodbo z Grško.

Glede razmerja s Španijo, s katero se je dognala skupnost interesov v Sredozemskem morju in enotno na-

stopanje o tem pogledu, je treba pripomniti, da je Španija predlagala, naj se pripusti tudi Italija k soupravi tangerske cone.

Jugoslavija.

V Jugoslaviji je nastal preokret in ugiibanje glede Pašičevega povratka v Jugoslavijo; trenutno se nahaja Pašić v Cavtatu, z njegovim prihodom je ustvarjena nova situacija. Stališče Uzunovića je poslabšano, kajti če bi pašičevci sami vodili naskok proti Uzunoviću oziroma centru, bi bila njih naloga težavna. S tem pa, da stopa v borbo Pašić sam, so izgledi za centrum slabi. Uzunović ne more postaviti proti Pašičevemu ugledu nobene enake moči. Zato je nujno, da sklene Uzunović sporazum s Pašičem. V tem slučaju bi moral Uzunović žrtvovati notranjega ministra Maksimovića, ki je najljubejši nasprotnik pašičevcev in radi katerega so izgubili radikali pri beograjskih občinskih volitvah večino. Obenem z njim bi moral iti dr. Nikić, prijatelj Bože Maksimovića in eden glavnih opor Maksimovićevega stremeljenja, da se ustvari vlada brez sodelovanja HSS. Tako bi se zadovoljilo Pašića ter poravnalo spor med radikali in ravnotako Stjepana Radića, ki je zahteval odstop dr. Nikića. Drugih kombinacij je še mnogo, tako n. pr., da vstopita v vlado načelnika obeh najmočnejših strank v Jugoslaviji, Stjepan Radić in Nikola Pašić. Dočim se ugiabajo na eni strani vse mogoče kombinacije, je pa na drugi strani delo vlade resno in stvarno. Predvsem je omembe vredno delo za zboljšanje državnih financ. Glavna zasluga je v tem pogledu trgovinskega ministra dr. Krajača. Njegov načrt, ki si ga je osvojil ministrski svet, je: povečati štedenje v državni upravi in v zasebnem življenju. V ta namen naj se luksus omeji in izvede najboljše varčevanje v državni upravi. Vse komisije se zmanjšajo, oziroma sploh odpravijo in v lastni režiji nima država izvrševati nobenih podjetij.

Mimo vsega političnega življenja pa gre mirno svojo pot resno in ustvarjajoče delo državljanov, ki mnogo pripomore k spoznavanju vseh delov države.

V Ljubljani se je vršil pretekli teden kongres jugoslovenskih pravnikov in te dni se vrši kot omenjamo tudi na drugem mestu slovanski zdravniški kongres.

Anglija.

Angleška vlada stoji pred važnimi zunanje- in notranjepolitičnimi vprašanji, ki jih bo morala rešiti: Dogodki na Kitajskem, vsebritanska konferenca, ki se bo vršila prihodnji mesec in premogovna kriza, to so vprašanja, s katerimi se bavi angleška vlada. Zlasti si vlada na vso moč prizadeva, da bi našla podlago za rešitev spora med lastniki rudnikov in rudarji. Rudarska stavka traja že preko 4 mesece in še ni prišlo do poravnave med delodajalci in delojemalci. Ko je vlada pripravljala pogajanja med obema strankama, ki se nahajata v sporu, so rudarji izjavili, da so pripravljene popustiti v vprašanju mezd in delovnega urnika. Ministru Churchillu se je že zdelo, da bo kmalu prišlo do sporazuma, a njegovo upanje se ni izpolnilo, kajti zastopniki rudniških lastnikov so izjavili, da niso pripravljene skleniti sporazuma, ki naj bi veljal za vso državo.

Listi pravijo, da je položaj že skrajno resen in da mora vlada z vso odločnostjo poseči vmes. Stavka je povzročila angleškemu narodu ogromno škodo, ki jo cenijo na 350 milijonov šterlingov.

Grška.

Senzacionalne izjave bivšega grškega diktatorja Pangalosa so napravile na Grškem velik utis. Pangalos je nameraval napovedati Turčiji vojno ter zasesti Tracijo. General je dejal, da je že izdelal podroben vojni načrt in da mu je žal, da je Kondilis vprizoril revolucijo in mu tako preprečil načrt, ki bi Grški prinesel velike koristi. Atenski krogi so se nemalo začudili, ko so čitali izjave, ki jih je dal Pangalos uredništvu lista «Elepheron Vima». Za te načrte ni vedel na Grškem nihče. V političnih krogih domnevajo, da si je Pangalos te načrte sedaj izmislil, da bi potegnil nase pozornost. Ni verjetno namreč, da bi mu rojili po glavi načrti za take pustolovščine.

Francoska.

Na Francoskem je sedaj delo vlade osredotočeno v dogovorih Brianda in Stresemanna. Seja ministrskega sveta se je vršila pod predsedstvom

Doumerguea, predsednika francoske republike. Na seji je poročal zunanji minister Briand o delovanju francoske delegacije v Ženevi in o razgovorih s Stresemannom v Thoiryju. Soglasno se je ugotovila velika važnost sestanka obeh ministrov ter se je sklenilo, da se razgovori nadaljujejo.

Nemčija.

V majhnem mestu Thoiry blizu Ženeve sta se sestala Stresemann, voditelj nemške delegacije na zborovanju Družbe narodov v Ženevi in francoski minister Briand.

Za vso Evropo so bile vesti o sestanku zastopnikov dveh držav, ki sta si bili, če že ne v odkritem navsprotju, pa vsaj v vednem nesoglasju, veliko in prijetno iznenadenje. Ni dvoma, da je ta sestanek sad locarnskih dogovorov in sprejetja Nemčije v Družbo narodov, Briand in Stresemann sta se dogovorila, da bodo v oktobru začeli ekspertji razpravljati o vprašanjih, ki se tičejo likvidacije spornih točk, ki so ostale kot posledice vojnega stanja. Te sporne točke so: 1. Izpraznitev Porenja po zavezniških četah. 2. Kako in kdaj naj odkupi Nemčija saarske rudnike. 3. Komercializacija gotovega dela nemških železniških obligacij, ki so bile na podlagi Dawesovega načrta stavljene

na reparacijski konto Nemčije.

V bistvu sta pristala oba državnika na nekatere točke in s tem je dana podlaga za nadaljno tozadevno razpravljanje.

Čehoslovaška.

Čehoslovaška je bila že četrtrič izvoljena v Svet Družbe narodov, dasiravno ni kandidirala. Švicarsko in francosko časopisje poudarja, da so slovanske države v Svetu Družbe narodov izredno močno zastopane. Poleg Čehoslovaške sta še Poljska in Romunija kot članica Male antante in zastopnica Jugoslavije.

Sam Beneš se je o svoji ponovni izvolitvi v Svet Družbe narodov izjavil takole: «Moja ponovna izvolitev v Svet Družbe narodov je izredno priznanje za mojo državo, ki je bila s tem že četrtrič izvoljena v Svet Družbe narodov. Moja država bo to zaupanje vedela ceniti in iz njega črpati zadoščenje, da njena velika udanost in njeno delo za idejo Družbe narodov ne ostane nepoplačano.»

Masaryk je na Benešovo brzojavno poročilo, da je Čehoslovaška znova izvoljena v Svet Družbe narodov, odgovoril, da ga je brzojavka razveselila in da si je Beneš pridobil s svojim znanjem, poštenostjo, vztrajnostjo ugled in priznanje vsega sveta.

DNEVNE NOVICE

Radi nepredvidevanih tehničnih zaprek so morale današnje slike odpasti. Uredništvo.

XX. SEPTEMBER.

Dne 20. septembra 1870. so vkorakale italijanske čete v Rim in s tem dogodkom so bile dopolnjene sanje vseh Italijanov, bilo je dopolnjeno ujedinjenje Italije.

Odslej praznuje narod vsako leto oni, zanj tako veliki dan, in praznuje ga z zadoščenjem in veseljem v srcu.

Obletnica tega zgodovinskega dne se je praznovala po vsej državi minuli pondeljek. Vršile so se slavnosti po vseh mestih, razobešene so bile zastave.

VAŽNO!

Družinam padlih vojakov bivše avstro-ogrške vojske.

Zadnjič opozarjamo preostale po v vojni padlih vojakov in sicer stariše po padlih sinovih, žene po padlih soprogih in sirote po padlih očetih, ki so zamudili vložiti prošnjo za vojno pokojnino.

1. oktobra 1926. poteče rok za vlaganje tozadevnih prošenj.

Prošnji naj se priloži mrtvaški list padlega vojaka. Mrtvaški list, ki ga izda župni urad, mora biti potrjen tudi od županstva, sicer ni veljaven.

Če pa je vojak izginil v vojski, prizadeti ne morejo dobiti mrtvaškega lista, mesto njega pa naj prošnji dodajo notornostni akt. To je listina, ki jo sestavi notar ali sodnik na podlagi izjav štirih zapriseženih prič, bivših vojakov, ki so služili skupno z izgubljenim vojakom.

Vsi prosilci naj pridejo takoj v naš urad z mrtvaškim listom ali pa z notornostnim aktom, da se jim bo tukaj sestavila prošnja.

One pa, ki so že vložili prošnjo, ki pa še ni rešena, opozarjamo, da naj nikar ne vlagajo novih prošenj. S tolikimi istoimenskimi prošnjami namreč bi nastala zmešnjava in to prosilec samim ne bi bilo v korist. Utegnilo bi se jim n. pr. pripetiti, da bi dobivali pokojnino od prvega dne prihoda njegaj meseca, ko so vložili prošnjo v drugič in tako bi izgubili zastanke. Sicer pa se naj v takem slučaju javijo v našem uradu.

Urad politič. društva «Edinost». NOVI PREDPISI ZA NAZNANITVE OBRTNIH IN TRGOVSKIH OBRAZOV.

Ponavljamo:

Kr. prefektura naznanja, da so na podlagi kr. odloka od 2. julija 1926. št. 1132, objavljenega v «Gazzetta Ufficiale» št. 155, odpravljeni

obrtni red od 16. avgusta 1907. ZDZ št. 199 in vsi drugi državni in deželni zakoni, naredbe ter ministrski i namestništveni razglasi k omenjenemu redu. Na nove pokrajine so raztegnjeni, kolikor še niso bili prej, zakoni, odloki in pravilniki o tem predmetu, ki so veljavni v kraljevini, posebno združeno besedilo zakonov o ženskem in otroškem delu, odobreno s kr. odlokom od 20. novembra 1907, št. 188, in kr. odlok od 20. decembra, ki prepoveduje uporabo belega fosforja za izdelovanje vžigalic.

Vsi oni, ki nameravajo ustanoviti kak obrten ali trgovski obrat, naj spričo tega ne vlagajo več prošenj in napovedi na kr. prefekturo, temveč naj samo opravijo predpisano naznanitev pri trgovski in obrtni zbornici.

Trgovska in obrtna zbornica bo s svoje strani sporočala naznanitve županstvu da bo moglo ukrepati v svojem področju v smislu veljavnih občinskih pravilnikov.

PODEŠTATI ZA GORIŠKO.

Kot poroča «Il Lavoro d'Italia», bodo v najkrajšem času imenovani tudi za občine videmske pokrajine poteštati. Tozadevne priprave bodo dokončane najbrže že s koncem tega meseca, nakar bo sledil — tako zatrjuje omenjeni list — kr. odlok o prenehanju režima občinskih svetov in o imenovanju novih občinskih oblastnikov. Imenovanje bi se izvršilo že prve dni oktobra.

Pričakovati pa je v upravnem sistemu večjih in manjših edinic še drugih pomembnih izprememb

REFORMA POROTNEGA SODIŠČA.

Vlada namerava — kot govori o tem rimsko časopisje — reformirati tudi ustroj porotnega sodišča. Namesto porote bi se naj uvedel «veliki kriminalni sodni dvor», ki bi temeljil na popolnem sodelovanju stanovskega in ljudskega sodnika. To pa naj bi se doseglo na ta način, da bi se predsednik sodnega dvora udeleževal posvetovanja porotnikov in sodelovanja teh poslednjih pri odmerjanju kazni.

JESENSKA RAZSTAVA ŽIVINE.

Kmetijski urad v Tolminu priredi s sodelovanjem krajevnega živinorejskega odbora in s prispevki, ki jih je dala v ta namen na razpolago furlanska pokrajinska uprava, dne 15. novembra v Kobaridu in dne 16. novembra v Tolminu razstavi mladih bikov in žrebet spodaj omenjenih pasem. Namen obeh razstav je, da pospe-

šita izpodrejo domačih bikov belanske in konj kobariške pasme.

Imeli bodeta sledeči razpored:

I. Razstava bikov: 1. junčki od 6 do 10 mesecev; 2. junčki od 10 do 14 mesecev; 3. junčki od 14 do 16 mesecev.

II. Razstava žrebet: 1. žrebeta pod letom; 2. žrebeta nad leto stara; 3. žrebeta in nerazena žrebeta od 2. do 3. let.

Glede pogojev in priglasitve k tema razstavama se je treba obrniti na pripravljalni odbor v Kobaridu ali v Tolminu najkasneje do 8. novembra.

VOJAŠKI POZDRAVI.

Prejeli smo od naših fantov s prošnjo, da priobčimo, kar rade volje storimo, naslednje vrstice:

Iz Pedimonta pošiljamo srčne pozdrave, starišem, bratom in sestram, fantom in dekletom, posebno pa vam, dragi tovariši, ki v Bologni težko pričakujete oni srečni trenotek, ko vam zadnjič zapoje tromba srečno, po svobodi zvenečo pesem. Mi vsi ostali pa vas najlepše prosimo, da nam kaj hitro pošljete letnik 1907, ki ga nestršno pričakujemo; le oni bodo naši rešitelji. Podpisani:

Stergar Lojze, Staroselo; Bandi Rudi, Prebeg; Nardin Peter, Vrtojba; Baučar Albert, Selo-Črniče; Maiti Hilarij, Selo-Črniče; Švara Alojzij, Gabrovica; Cigoj Anton, Planina; Devetak Jožef, Sv. Michael; Bratuž Ivan, Čepovan; Kojak Ivan, Čepovan; Pizent Stanko, Nános; Bizjak Stanko, Vrtovin; Klančič Emil, Orehovlje; Bizjak Maks, Kanal; Fortunat Ivan, Modrejce; Kutin Avgust, Dolje-Tolmin; Marvin Anton, Vogersko; Komel Štefan, Kromberg; Bajt Andrej, Zaltolmin.

Iz Verone: Minulo je šele par tednov, odkar smo se oglasili v vašem listu ter poslali pozdrave iz orožnih vaj. Poleg drugih vojaških tovarišev si je, na žalost, smrt izbrala za žrtev enega našega rojaka: Simona Tribušo, doma iz Ukev. Pokojni se je nahajal v bolnišnici le nekaj dni; v ponedeljek v jutranjih urah mu je ugasnila luč mladega življenja.

Poklican je bil v vojaški stan šele 9. aprila t. l. ter je bil dodeljen 8. artilerijskemu polku. Pokojnega Tribušo smo spoznali takoj za dobrega tovariša, rad je bral slovenske knjige in časopise, pomagal je vsakemu, če mu je bilo le mogoče ter je bil priljubljen tudi pri stotniku 10. baterije, zlasti ker je poleg slovenskega jezika bil zmožen še laškega in nemškega v govoru in pisavi. Mi ga nismo zapustili ob njegovi zadnji uri, obiskovali smo ga, kolikor sta nam čas in dovoljenje dopuščala. Pokojnikovemu sprevodu je načeljeval stotnik z dvema poročnikoma; sledilo je vse moštvo 10. baterije, po večini Slovenci.

Kličemo Ti, predragi nam Tribušo: Kratko je bilo Tvoje vojaško življenje, pa naj ti bo lahka veronska zemlja!

Prizadeti družini naše iskreno sožalje! — Srebot Josip, Lisijak Metod, Štok Anton, Žitko Jakob, Perenič Luka, Črnigoj Jožef, Granar Jožef, Likar Jožef, Franjel Julijan, Krašen Frane, Zbogar Stanislav, Fornažarič Rafael, Ribarič Ciril, Žorž Ivan, Ličen Ivan, Udovič Jožef, Valenčič Jožef, Nefat Anton, Koron Frane, Derman Angel, Kavčič Viktor, Bandel Karol, Ferluga Karol, Lampanja Ciril, Šinigoj Marij, Berne Karlo, Žermek Viktor, Žermek Jožef, Močnik Franc, Mislej Ivan, Fučka Vilijem, Sedej Anton.

Iz Parme. Naši fantje iz Parme so nam poslali lepo pismo, v katerem poročajo, da nameravajo prirediti 21. t. m. poslovilno večerjo pred odhodom v ljube domove in posijo, da bi jim v ta namen priskočili z denarjem na pomoč so-rodniki in znanci. Ker je pa prišel njih dopis prepozno, se moramo

omejiti le na poslano pozdrave, ki naj sledijo:

Slovenski fantje pri 6. sanitetni kompaniji v Parmi pošljamo mnogo lepih pozdravov in želimo obilo sreče vsem, ki nas še niso pozabili: Tomažič Vojsko, Kanal; Mravlje Jakob, Čeplep pri Cerknem; Bensa Jože, Staragora; Krišček Leopold, Barkovlje; Šabec Franc, Zagorje na Krasu; Jeras Fedi, Ajdovščina; Zele Jožef, Trnje; Štemberger Herman, Braniča; Kompara Roman, Lokavec.

«Novice» so našim fantom pri vojakihi priljubljene, kakor razvidimo iz dopisov, ki jih naslavljaajo na uredništvo. Hvaležni smo jim, da se spominjajo svojih domov in želimo le, da bi nam čim več poročali o vojaškem življenju slovenskih fantov.

Drobne novice z dežele

IZ NJIVIC.

V «Goriški Straži» štev. 56. je bil objavljen daljši dopis iz Podsobotina o prireditvi, ki se je tam vršila. Dopisnik očita društvu iz Njivic, da je izšla v «Eдинosti» najbrže iz njegove srede kratka ocena o drami «Izgubljeni sin». Z dopisnikom «Eдинosti» glede dotične prireditve se tudi mi ne strinjamo, kajti bili smo navzoči pri prireditvi in — vsa čast podsobotinskim igralcem!

Da bi pa kak «Stražin» dopisnik blatil voditelje našega društva in posredno društvo samo, ne dopuščamo! Nočemo preiti molče preko neosnovanih očitkov, da je naše društvo liberalno. Gotovo je «Stražin» dopisnik med onimi, ki bi radi zanesli razdor med naša briska društva, kot so poskušali v Oslavju med našim in podsobotinskim društvom. Da pa g. dopisnik «Straže» ne bo menil, da imamo kratek spomin, naj blagovoli vprašati gg. predsednika in tajnika društva «Na dan», kdo je črtal iz prošnje na oblasti našo pesem in kdo je odrekel našemu zboru nastop pri njihovi prireditvi, kot tudi pri oni v Oslavju? In kdo je oni, ki bi rad sejal sovraštvo mesto ljubezni, kot bi bila to njegova dolžnost? Igra je bila sveto-pisemska, on pa je najbrže pozabil na Sveto pismo ali ga pa razumeva po svoje.

Da se pa g. dopisnik «Straže» ne bo toliko hvalil svoje disciplino in posredno svoje ideje, ga vprašamo: Kdo pa je bil tisti, čigar misel je bila ustanovitev društva v Podsobotinu? In kdo je gojil to društvo, dokler ni šlo v vaše vode? In tudi še potem smo skušali vzajemno drug drugemu pomagati.

IZ GORNJE BRANICE.

Prosvetno društvo «Branica» priredi v nedeljo, 26. septembra, veliko veselico s pestrnim vzpredom. Začetek, točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi — odbor.

IZ LEDIN.

Podpisani odbor «Prostovoljnega gas. društva Ledine» se iskreno zahvaljuje v prvi vrsti g. akad. slikarju Ruditu Kogoju, za režijo igre «Veriga» ter za brezplačno slikanje novih kulis. Zahvala naj gre tudi igralcem, slavnemu občinstvu in sploh vsem, ki so pripomogli, da je prireditev dne 8 in 12. septembra, tako lepo uspela.

Upamo, da nam ostanete še v bodoče naklonjeni. — Odbor.

IZ BREGA.

Lansko leto se je ustanovila v Dolini nova zadruga za vnovčevanje vinskih odpadkov in drugega sadja; nabirali so se člani po Dolini, Boljuncah, Mačkovljah in bližnjih vaseh ali v napotje je bila propadla vrtnarska zadruga, da se ni nabralo mnogo članov; kljub temu pa, da je bilo število članov še pod 50, je zadruga v teku enega leta precej dobro uspela. Letos je zadruga za sprejemanje novih članov zvišala deleže za nove člane na 240 lir, plačljive na obroke, in to radi tega, ker so člani prejšnjega leta mnogo brezplačno žrtvovali ter pustili že delj časa svoj dobiček v kritje stroškov za napravo in nabavo vsega potrebnega za žganjekuho. Letos sprejema tropine ter vse drugo sadje, namenjeno za žganje, ter bo plačevala na vsak kvintal po 2 litra, brez razlike naj bo član ali ne. Zadruga ima še nekaj tropinovca v zalogi.

Kmetje ki imate tropine ali drugo sadje, vpišite se pri vodstvu Zadruga za vnovčevanje vinskih odpadkov, vina in sadja v Dolini! Vodstvo.

Gospodarske novice

VISOKO ODLIKOVANJE KRAŠKEGA TERANA.

Gospod Ivan Pečar-«Mišel», restavrater na Opčinah, je bil lansko kot tudi letošnje leto glavni odjemalec našega zdravilnega, kraškega terana. Da iztoči gospod Pečar toliko kraškega terana, je naravno, ker se v njegovi restavraciji toči res pristna in prvovrstna kapljica, kot jo pridelal naš krašev. In baš to je v zadoščenje in korist tako odjemalca kakor tudi proizvajalca.

Ta vrla in dosledna poštenost je zadobila svoje zadoščenje. III. mednarodna razstava kopaljšča Montecatini (III Esposizione Internazionale Bagni Montecatini) je prisodila g. Ivanu Pečarju z Opčin, veliko odlikovanje z zlato kolajno za naš kraški teran.

Temu visokemu odlikovanju se kraški vinorejci z navdušenjem pridružujemo, izražajoč g. Pečarju naše najiskrenejše čestitke ter obenem željo, da bi ga začeli tudi drugi naši odjemalci posnemati.

Kraški vinorejci.

GNOJITE OZIMINE Z UMETNIMI GNOJILI.

Dospeli smo v dobo, v kateri mora tudi vsak starokopitni kmet priznati, da so umetna gnojila vendar le koristna in potrebna. Množina hlevskega gnojila, ki ga pridelamo doma, ne zadostuje, da bi dosegli zaželjene uspehe. Dolgo so se branili uporabljati poleg hlevskega tudi umetni gnoj in morda bi ti starokopitneži še dalj časa vstrajali pri svoji trmi, da ne bi videli svojih sosedov, ki so pridno uporabljali umetna gnojila in svoj pridelek s tem močno povečali. Ko so pa primerjali svoje travnike in njive s travniki in njivami sosedov, ki so jih s svojimi uspehi prekašali, tedaj niso hoteli več zaostajati ter so se jeli posluževati tudi oni umetnih gnojil.

Vkljub temu, da so dandanes umetna gnojila povsod že v rabi in jih poznajo kmetovalci tudi v manjših, zakotnih krajih, je treba priznati tudi to, da se po največkrat umetna gnojila niso rabila pravilno. Naši kmetovalci še danes niso dovolj poučeni o pravilni rabi umetnih gnojil in zato delajo še vedno razne napake; mnogokrat se rabi samo po ena vrsta umetnega gnojila in ako ima kdo s tem le malo uspeha, je zadovoljen. Učinek umetnega gnojenja se ravna vselej po tem, kakšne snovi zemlja bolj pogreša in katera gnojila ji je treba dodajati, da bo postreženo zahtevam rastlin. Našim zemljam primanjkuje navadno vseh treh snovi, dušika, fosforove kisline in kalija. Da se nam gnojenje z umetnimi gnojili dobro obnese in izplača, je treba gnojiti z vsemi tremi snovmi.

Pri gnojenju z umetnimi gnojili je treba poudariti tudi to, da niso s tem gnojenjem merodajni uspehi samo enega leta, temveč uspehi dveh ali treh let, včasih tudi še več.

Naj ne misli oni, kateri gnoji le površno, neglede na priporočila strokovnjakov, ker se boji prevelikih izdatkov, da zadostuje gnojenje z enim samim umetnim gnojilom. Pri nas se navadno rabi sam superfosfat ali pa sama Tomaževa žlindra, ker sta ti dve gnojili po teži najcenejši. Ne pomisli pa, da mora, ako vzamemo povprečno, navadno potrošiti na 1 hektar okoli 500 do 800 kg superfosfata ali Tomaževe žlindre, medtem ko je treba — tudi povprečno — 200 do 300 kg kalijeve soli in dušika, bodisi v obliki amonijevega sulfata ali čilskega solitra-povprečno 120 do 200 kg. Seveda je treba povsod vpoštovati, katerih snovi zemlji največ manjka, ali je

zemlja težka in vlažna, ali suha in peščena, in končno, za kake rastline je namenjeno gnojenje. Zato pa mora vsak kmetijski posestnik, ki se hoče okoristiti z umetnimi gnojili in si pomagati do boljših uspehov, delati za svoje razmere in potrebe gnojilne poskuse, dokler se sam s pravilno izpeljanimi poskusi prepriča in dožene, katera sestava umetnih gnojil se je za njegove razmere najbolje obnesla.

Če se rabijo izključno le umetna gnojila, naj se z ozirom na dolgotrajne poskušnje vzame za 1 hektar tj. 1 in ¼ orala

pšenice:

120 do 180 kg 40% kalijeve soli, 300 do 350 kg Tomaževe žlindre in 80 do 150 amonijevega sulfata (žveplenokislega amonijaka). Mesto Tomaževe žlindre, katero se rabi bolj za težje in vlažne zemlje, ležeče v nižavah, se lahko trosi približno toliko kg rudninskega superfosfata;

rži:

160 do 200 kg 40% kalijeve soli, 450 do 600 kg Tomaževe žlindre ali pa približno toliko superfosfata, kakršna je zemlja, in 120 do 160 kg amonijevega sulfata.

Kakor v članku že omenjeno, se ne more podati natančne mere za vsako zemljo, vendar so navedeni podatki za naše kraje v splošnem primerni in kdor se jih bo držal, bo z uspehom zadovoljen.

Tomaževa žlindra naj se z drugimi gnojili nikoli ne meša, temveč naj se trosi posebej. Superfosfat pa se lahko meša z zgoraj navedenimi gnojili.

ALI IMAŠ DOBER PLUG?

To vprašanje si mora staviti vsak poljedelec, komur je količkanj mari, da zboljšuje delovnost in z njo združeno rodovitnost svoje njivske zemlje tudi s pomočjo obdelovanja. To velja še posebno za poljedelce tistih krajev, kjer je težka zemlja, katere večja ali manjša rodovitnost je v tesni zvezi tudi z načinom obdelovanja.

Rodovitnost njivske zemlje se ravna vobče po gnojenju in po razmerah letnega vremena. Veliko vlogo igra

(Dalje na IV. strani.)

G. PIKEL

POSTOJNA

Trgovina z mešanim blagom
železnino in steklom na drobno
in debelo.

ŠEPETAVEC MARIJA IDRIJA

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo prisnega vipavskega in istrskega vina. Dobra domača kuhinja.

Razpolaga z dvoriščem za shrambo vozov in s hlevom za 50 glav živine.

Točna postrežba.

Točna postrežba.

Proti malokrvnosti in slaboživčnim je

GLYKOL

Jako učinkovito sredstvo. Cena steklenici L. 7. Za celo zdravljenje zadostuje 8 stekl. Garantira za čistost in takojšen učinek svojih treh proizvodov „GLYKOL“, „SMILAYOD“ in „EMULZIJA RIBJEGA OLJA“ z ipofosfili za rakitične otroke.

Farm. CASTELLANOVIČH, via Giuliani No. 42 (pri svetem Jakobu.)

ZDRAVNIK
DR. IGOR FRANKO
absolvent dunajske klinike
ordinira v Il. Bistrici
št. 122 vsak dan od
10-11 in od 3-4 ob
torkih in petkih pa
na Knežaku pri g.
Česniku od 9.—12.

KNJIGARNA IN PAPIRNICA
J. ŠTOKA
Trst, Via Milano 37
se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi, župnim, občinskim in šolskim uradom, pisarnam, obrtnikom, trgovcem in zasebnikom.
Lastna knjigovoznica
Založba VEDEŽA, Kleimayerjevega italijansko-slovenskega in slovensko-italijan. SLOVARJA.
Ima v zalogi vse najnovjše slovenske knjige.
Naročila po pošti se izvršijo točno in hitro

Zobozdravnik
DR. D. SARDOČ
špecialist za ustne
in zobne bolezni
perfekcioniran na dunajski kliniki
ordinira
v TRSTU
Via Imbriani 16/III. (prej Via S. Giovanni)
od 9—12 in od 5—7 ure

ZOBOZDRAVNIK
Dr. LOJZ KRAIGHER
specialist za zobe in usta
sprejema
v Gorici na Travniku št. 20
in
v AJDOVŠČINI (nasproti posojilnici)

Tržaška posojilnica
in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poročtvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torre bianca 19, I. nad.
Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tek. račun in vloge za ček. promet ter obrestuje
po 4%
večje in stalne vloge po dogovoru.
Sprejema Dinarje na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.
Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite.
Obrestna mera po dogovoru.
Na razpolago varnostna celica (safes)
Uradne ure za stranke od 8 ½ - 13, 16-18
Ob nedeljah je urad zaprt
Telefon št. 25-67.
Najstarejši sloven. denarni zavod

pa tudi način, kako zemljo obdelujemo. Važno je vprašanje, kako pripravimo zemljo za setev in kako jo pozneje obdelujemo med rastjo, posebno pri raznih okopavinah. Za večjo ali manjšo rodovitost je zelo merodajno, ali se nahaja zemlja v tako zvanem »godnem« stanju, ki se odlikuje po tem, da je zemlja kolikor mogoče najugodnejših lastnosti za obdelovanje, za setev in rast. To njeno »godnost« dosežemo s tem, da jo o pravem času in prav obdelujemo in rahljamo. Posebno na težki zemlji je važno, da jo s pravočasnim in dobrim obdelovanjem vzdržujemo v godnem stanju, ker je s tem stanjem močno zvezana tudi njena rodovitnost.

Za dobro obdelovanje je pa potreben dober plug. Ni zadosti, da z njim zemljo obračamo, ampak treba je, da jo tudi drobimo in rahljamo. Danes se je začelo na mnogih krajih večjo važnost polagati na rahljanje zemlje kakor pa na obračanje. Pri nas moramo gledati na oboje. Našo njivsko zemljo je treba obračati in rahljati. Brazde se morajo pri oranju drobiti. Tudi na težki zemlji. Plugji z ravno lesenom ali preveč položno zavito desko pa niso za to, ker težje zemlje ne drobijo. Sama brana pa tudi ne izda. Če ostanejo pri oranju brazde cele, kakor je pri nas navadno, potem ostanejo brazde pod zobmi brane do malega cele in se samo površno zrahljajo. To je pa slabo, kar se čuti še posebno pri našem močnem in nepreriganem izkoriščanju zemlje z dvojno ali strnišno setvijo.

Treba je, da pri našem poljedelstvu napredujemo in da si pomagamo do tega tudi z dobrimi plugji. Namesto slabih starejših plugov naj se rabijo železni plugji novejših sestave, ki zemljo po celi brazdi drobijo in rahljajo in ki imajo tudi za težjo zemljo primerno zavito desko in lemež, da gre delo bolj uspešno od rok. Vsak poljedelec bi moral skrbeti, da ima za svojo zemljo najpripravnejši plug! Po naprednih deželah so stari plugji že zdavno zginili, pri nas pa še zmeraj pričajo o naši zaostalosti. Ni nič čudnega, če izgleda naša zemlja še zmeraj tako surova in mrtva. Pomagajmo ji do življenja in večje rodovitnosti tudi z dobrimi plugji!

Uvoz in izvoz tobaka v Italiji

Vsako leto se v Italiji proda za kakih 40 milijonov lir inozemskega tobaka, čigar nakupna cena pa znaša kvečjem 15 milijonov lir. Izvažajo pa italijanska država lastnega tobaka vsako leto v vrednosti 30 milijonov lir. Iz tega je razvidno, da je v tem pogledu Italija mnogo boljše razvita, nego bi si marsikdo mislil. Njen letni saldo znaša povprečno aktivnih 15 milijonov lir.

Velesjem v Leipzigu

Pred kratkim je bil zaključen velesjem v Leipzigu. Število razstavnikov je znašalo nad 8200, med njimi 500 inozemskih tvrdk iz 17 različnih držav. Bil pa je to eden najboljših povojnih velesjemov v Nemčiji, ki v tem oziru zelo napreduje.

Vzhodnoevropski lesni sindikati

V Moskvi se dogovarjajo češki in ruski zastopniki češkoslovaških lesnih tvrdk in ruskega lesnega sindikata o osnovanju sindikata poljske, ruske in češkoslovaške industrije.

Produkcija premoga v Rusiji

V prvih devetih mesecih tega leta je znašala produkcija premoga v Rusiji 18 milijonov 500 tisoč ton. V primeri z istim časom lanskega leta se je zvišalo pridelovanje premoga za več ko polovico. Delavcev je v ruskih premogovnikih zaposlenih okoli 195 tisoč.

Za smeh

V tramvaju.

Boltežar: «Strašno pokvarjeni so dandanes ljudje. Baš pred dvema minutama je nekdo ukradel sprevodniku iz žepa denarnico.»

Miha: «Zakaj pa mu tega nisi takoj povedal?»

Boltežar: «Kako mu naj povem? Ali ne vidiš napisa, ki pravi, da je strogo zabranjeno govoriti s sprevodnikom?»

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIC.

ZADRUGA ŽGANJEKUHE V DOLINI sprejema tropine in drugo sadje, proti plačilu 2 litra žganja za kvintal blaga. Ima v zalogi še nekaj tropinovca na prodaj.

Tržaška kmetijska družba

ulica Torrebianca št. 19, in Raffineria št. 7 ima v zalogi: **novodospelo sveže seme za jesensko setev iz Nemčije.**

KMETIJSKE STROJE

grozdne stiskalnice (preše) grozdne mlina, slamoreznice, mlečne posnemalnike oralna, brane, gnojnične sesalke itd.

RAZNO ROČNO KMETIJSKO ORODJE

Šape, motike, krampe, strpače, cepilne nože, škarje, grablje. **Leseno orodje in posode:** brente, brentači, kadi, liji in druge kletarske potrebščine.

SEMENA, KMETIJSKE POTREBŠČINE.

Ker je naročena množina ozimne pšenice in ozimne rži iz inozemstva že vsa predzaznamovana, naznanjamo, da smo naročili novo zalogo, katera se bo razdelila le med one, ki bodo še pravočasno prijavili svoja naročila.

Kmetovalci skrbite, da zamenjate seme ozimne pšenice in ozimne rži z najboljšim semenom iz mrzlejših krajev.

Prednaročila sprejema Tržaška kmetijska družba v Trstu, ulica Torrebianca št. 19. — Telefon 44-39.

UMETNA GNOJILA.

Čas naročbe umetnih gnojil poteka. Vabimo vse one, kateri niso še prijavili potrebe na umetnih gnojilih, da javijo pismeno, ali pa osebno, vrsto in množino, ki jo nameravajo naročiti.

Superfosfat 14/16% po lir 1.85 za enoto, podlaga zaračunanja 15%.

Močnejši superfosfat 16/18% po lir 1.85 enota, podlaga 17% franko vagon Benetke. Za Istro je tovarna dovolila izjemoma popust.

Kaljeva sol, zajamčeno 40/42%, belo, drobno mleto iz naše zaloge lahko naročite:

za **vipavski okraj:** pri Kmetijski Posojilnici v Vipavi,

za **bistriški okraj:** pri mlekarski Zadrugi v Trnovem,

za **postojnski okraj:** pri Kmetijski Hranilnici in Posojilnici v Matenji vasi iz skladišča Mlekarnice na Prestranku.

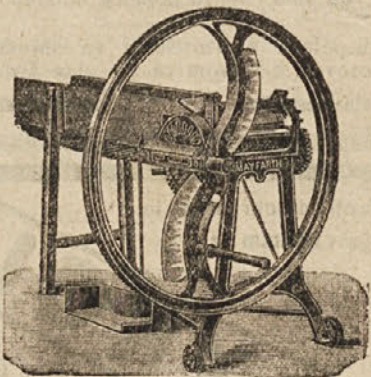
SEMENSKI KROMPIR.

Tržaška kmetijska družba v Trstu je v smislu kraljevega dekreta od 24. avgusta t. l. letos na lastno roko prevzela akcijo za uvoz inozemskega krompirja za seme.

Semenski krompir se bo uvažal v mesecu februarju prihodnjega leta.

Vabimo naše člane, zadruga in občine, ki se želijo preskrbeti s semenskim krompirjem iz inozemstva, da nam čimprej javijo množino, ki jo mislijo naročiti. V prijavi naj omenijo tudi vrsto, katero želijo imeti.

Kmetijski stroji



Slamoreznice znamke «Mayfart» z verigami raznih velikosti.

Grozdne stiskalnice (preše), grozdne mlina znamke «Mayfart» in drugih znamk.

Gnojnične sesalke, plužna telesa, travniške brane, mlečni posnemalniki itd.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

Ulica Torrebianca 19, in Raffineria 7. Telefon 44-39.

Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“
TRST - J Via Giuseppe Caprin št. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvale
cenó a vendar lepo,
ta bo pomislil malo,
če kupil kar na slepo!

in šel bo k „FORCESSINU“,
ki v Trstu vsem od kraja
— ubožcu al' bogatinu —
najboljše čevlje daja ...



Čevlji za delo
L 48.—

Čevlji za delo
L 48.—

„Vedež“ za leto 1927

je izšel

JAKOB BEVC - TRST

urarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
KRONE plačuje više kot vsi drugi
RAZNA DARILA ZA BIRMANCE.

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in
operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetičnega
vnetja vršcev.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

Špecialist za ustne
in zobne bolezni.

Ordinira

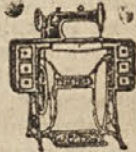
v GORICI na Travniku 5. II.
od 9. do 12. in od 3. do 5.

Spomnite se „Šol. društva“!

„MUNDLOS“ šivalni stroji



„Göricke“
dvokolesa, motorini „FIAM“ in
belgijske puške se vdohe le pri



Josipu Kerševaniju

GORICA - Piazza Cavour 9 - GORICA

Prva odlikov. tovarna in zaloga pohištva

Tvrda ustanovljena l. 1896. na Goriškem Tvrda ustanovljena l. 1896.

Gorica, ul. Carducci 14 (pr. Gosposka ulica)

50 spalnih in jedilnih sob na izbero od najnavadnejših do najbolj luksurjoznih. - Cene zmerne. - Solidna izdelava. Lastno izdelano pohištvo od najboljših profesionistov.

ANTON BREŠČAK

GORICA, Via Carducci 14 (prej Gosposka ul.)